

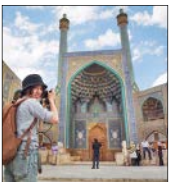
شنبه ۵ بهمن ۱۳۹۸ • شماره ۵۵۸۵

زندگی ایران

خبر

آینده سیاه کشاورزان بلوچستانی

سیل به خودی خود ویرانگر است، حال فکر کنید که بدموقع هم بیاید، بدموقع یعنی مثلا فصل برداشت محصول و این یعنی هم دارو نداشت را ببرد و هم تمام زحمت و دسترنج یکسال گذشته و روزی آینده‌ات را درست مثل آنچه بر سر مردمان دیار بلوچستان آورد؛ به‌ویژه اهالی چابهار و زرآباد که کم‌کم در حال آستین بالازدن برای ورود به باغات و چیدن موزهای سردرخت و ورود به جالیزهای هندوانه و گوجه‌فرنگی بودند. حالا و کمتر از دو هفته بعد از آغاز بارش‌های سیل آسا، برآورد‌هایی از خسارت‌های وارد شده به بخش کشاورزی صورت گرفته و غلام حیدر زورقی، رئیس سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان می‌گوید: براساس آخرین برآوردهای کارشناسان، بارش اخیر باران در حوزه کشاورزی جنوب استان به ۲۵ هزار و ۶۴۵ هکتار از اراضی زراعی، هزار و ۴۶۸ حلقه چاه و چاهک، ۱۶۲ پاب استخر، شش‌شش واحد مرغداری، ۵۴۰ رشته قنات و ۶۲۰ کلونی زنبور عسل خسارت زده که اینها معادل ۲۱ میلیارد تومان از ۷۴۶ میلیارد تومان خسارت وارده سیل است. البته این یک برآورد است، چراکه گفته می‌شود در بخش‌هایی از استان مانند چابهار کل کشاورزی نابود شده است. اگر سیل نمی‌آمد و همه چیز را با خود نمی‌برد، حدود یک ماه دیگر موزها و هندوانه‌ها و گوجه‌آآماده برداشت و چیدن بود، هرچند ...بخش جدگال، دبیر نظام صنفی کشاورزی چابهار به اینلنا گفته حتی اگر سیل نمی‌آمد، باز کشاورزان در چابهار در شرایط معمولی و وقتی می‌توانستند محصولات‌شان را برداشت کنند درآمدی بخور و نمیر داشتند و حالا شرایط زندگی بسیار سخت‌تر می‌شود. مثلا کشاورزی را می‌شناسم تا ۶۰ میلیون وام گرفته تا کشت‌کند، سیل همه محصولات‌ش را نابود کرده و او حالا به نان شبش محتاج است، چه برسد که بخواهد اقساط وامش را بدهد.

تصاویر از برداشت کدو و حفر چاه غیرمجاز در شهرستان پاسارگاد

برند ملی گردشگری ایران را طراحی کنید و جایزه بگیرید

اعلامیه فراخوان عمومی هویت بصری برند ملی گردشگری از سوی معاونت گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی منتشر شد.

در این فراخوان، «سیمرخ» به عنوان عنصر بصری اختصاصی برند انتخاب

شده متن این فراخوان به این شرح است؛ وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در راستای اجرای پروژه طراحی و توسعه برند ملی گردشگری در نظر دارد با مشارکت حداکثری صاحب‌نظران، این امر مهم را به بهترین نحو به سرانجام برساند، لذا از همه طراحان و هنرمندان دعوت به عمل می‌آید در

پاهای لرزان پاسارگاد روی ۱۲۵۰ چاه

کل این شهرستان روی يك سفره آب زیرزمینی قرار گرفته و حفر چاه‌های مختلف در جای جای آن خطر فرونشست اثر تاریخی و جهانی پاسارگاد را جدی کرده است

«هر گوشه از استان فارس برگي از تاريخ است.» گريک، جهانگرد مشهور استراليايي، در سفر پنج‌روزه‌اش به شیراز این جمله راگفته و حتما منظورش پاسارگاد هم بوده‌است؛ پاسارگادی که می‌گویند روی بیش از ۱۲۰۰ چاه قرار گرفته و این انتظار که سرزوشت فرونشست‌های مرودشت دامن این مجموعه را هم بگیرد دور از ذهن نیست؛ اتفاقی که به یک نگرانی بزرگ در حوزه میراث فرهنگی تبدیل شده است و آن هم درست زمانی که خبرها از حفر چاهی جدید و عمیق در نزدیکی محوطه پاسارگاد حکایت می‌کنند؛ از این‌که در نزدیک این محوطه چاهی مجوز کف‌شکنی گرفته و قرار است عمیق‌تر پیش رود و این یعنی نه تنها جلوی گسترش چاه‌های دیگر گرفته نشده تا تهدید از سر پاسارگاد دور شود، بلکه با این اتفاق، تهدید جدی‌تری

بر اساس اعلام رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری پاسارگاد، کل این شهرستان روی يك سفره زیرزمینی قرار گرفته‌است و حفر چاه‌های مختلف باعث شده دغدغه فرونشست در پاسارگاد تهدیدی دور از انتظار نباشد؛ با این حال به نظر می‌رسد مسؤولان این شهرستان هنوز به این باور نرسیده‌اند که این امکان وجود دارد که حفر چاه‌های کشاورزی، مقدمه‌ای برای بلعیده شدن معروف‌ترین اثر باستانی استان‌شان باشد.

از پاسارگاد کم نگفته‌اند؛ یکی از قدیمی‌ترین آثار تاریخی کشورمان که سابقه‌اش به بیش از ۲۵۰۰سال پیش می‌رسد؛ مجموعه‌ای از سازه‌های باستانی

به جامانده از دوران هخامنشی. سازه‌های ارزشمندی همانند آرامگاه کوروش بزرگ، پاسارگاد، باغ پادشاهی پاسارگاد، کاخ دروازه، پل،

کاخ بارعام، کاخ اختصاصی، دو کوشک، آب‌نماهای باغ‌شاهی، آرامگاه کمبوجیه، ساختارهای دفاعی تل‌تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگه بلاغی. مجموعه‌ای که در کنار هم یکی از آثار جهانی شده کشورمان را ساخته‌اند و حالا زیر سایه فرونشست‌های متعددی که در حواشی‌شان وجود دارد روزگار می‌گذرانند. حکایت ناخوشایند فرونشست‌ها در این مکان تاریخی از قسمت شرقی شروع شد و حالا دامن غرب و جنوب تخت جمشید را گرفته‌است. حمید اصغری منش، کارشناس حوزه آب در همین رابطه به ما می‌گوید: فرونشست‌های تخت‌جمشید حاصل برداشت بی‌قاعده آب از سفره‌های زیرزمینی و کاشت محصولاتی همچون گندم بود و همین مساله باعث شد تا فروچاله‌های بزرگی در آنجا به وجود آید، البته به گفته مدیر جهانی تخت جمشید بارها با کامیون‌های بزرگ این فروچاله‌ها پر شده‌است!

این همان مساله‌ای است که نگرانی‌های زیادی را درباره سرزوشت مجموعه پاسارگاد در دل میراث‌دوستان کشورمان به وجود آورده است؛ موضوعی که باعث می‌شود سراغ رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری پاسارگاد برویم و از او درباره حفاری‌های انجام شده در اطراف پاسارگاد بپرسیم. البته محمد نصیری به ما می‌گوید: حفاری‌هایی در این منطقه رخ نداده و فقط یک پروانه مربوط به ۳۰ سال پیش است که جدیداً مجوزی برای کف‌شکنی چاه گرفته‌است. محمد نصیری در پاسخ به این سوال که آیا این حفاری‌ها آسیب به مجموعه میراث فرهنگی می‌دهد یا توجه به این‌که مساله آب در کشور يك مساله جدی است، بهتر است منابع آب و جهاد کشاورزی، ساز و کارهای دیگری برای استفاده بهینه‌تر از آب در نظر بگیرند و از آبیاری غرقابی و سنتی در این منطقه دوری کنند. نصیری با تاکید دوباره

محمد نصیری در پاسخ به این سوال که آیا این حفاری‌ها آسیب به مجموعه میراث فرهنگی می‌زند می‌گوید: حفر چاه جدید در پاسارگاد ممنوع است، اما ممنوعیتی برای فعالیت آنهایی که پروانه دارند، وجود ندارد.

دلیل این اتفاق هم به گفته او این است که پاسارگاد يك دشت بزرگ است؛ يك منطقه کشاورزی بزرگ که نمی‌توان تمام زمین‌های کشاورزی را به خاطر

حفظ آثار باستانی موجود در آن به زمین‌های بایر تبدیل کرد! پاسارگاد روی يك سفره

کاخ بارعام، کاخ اختصاصی، دو

کوشک، آب‌نماهای باغ‌شاهی، آرامگاه کمبوجیه، ساختارهای دفاعی تل‌تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگه بلاغی. مجموعه‌ای که در کنار هم یکی از آثار جهانی شده کشورمان را ساخته‌اند و حالا زیر سایه فرونشست‌های متعددی که در حواشی‌شان وجود دارد روزگار می‌گذرانند.

حکایت ناخوشایند فرونشست‌ها در این مکان تاریخی از قسمت شرقی شروع شد و حالا دامن غرب و جنوب تخت جمشید را گرفته‌است. حمید اصغری منش، کارشناس حوزه آب در همین رابطه به ما می‌گوید: فرونشست‌های تخت‌جمشید حاصل برداشت بی‌قاعده آب از سفره‌های زیرزمینی و کاشت محصولاتی همچون گندم بود و همین مساله باعث شد تا فروچاله‌های بزرگی در آنجا به وجود آید، البته به گفته مدیر جهانی تخت جمشید بارها با کامیون‌های بزرگ این فروچاله‌ها پر شده‌است!

این همان مساله‌ای است که نگرانی‌های زیادی را درباره سرزوشت مجموعه پاسارگاد در دل میراث‌دوستان کشورمان به وجود آورده است؛ موضوعی که باعث می‌شود سراغ رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری پاسارگاد برویم و از او درباره حفاری‌های انجام شده در اطراف پاسارگاد بپرسیم. البته محمد نصیری به ما می‌گوید: حفاری‌هایی در این منطقه رخ نداده و فقط یک پروانه مربوط به ۳۰ سال پیش است که جدیداً مجوزی برای کف‌شکنی چاه گرفته‌است.

محمد نصیری در پاسخ به این سوال که آیا این حفاری‌ها آسیب به مجموعه میراث فرهنگی می‌دهد یا توجه به این‌که مساله آب در کشور يك مساله جدی است، بهتر است منابع آب و جهاد کشاورزی، ساز و کارهای دیگری برای استفاده بهینه‌تر از آب در نظر بگیرند و از آبیاری غرقابی و سنتی در این منطقه دوری کنند.

نصیری با تاکید دوباره محمد نصیری در پاسخ به این سوال که آیا این حفاری‌ها آسیب به مجموعه میراث فرهنگی می‌زند می‌گوید: حفر چاه جدید در پاسارگاد ممنوع است، اما ممنوعیتی برای فعالیت آنهایی که پروانه دارند، وجود ندارد.

دلیل این اتفاق هم به گفته او این است که پاسارگاد يك دشت بزرگ است؛ يك منطقه کشاورزی بزرگ که نمی‌توان تمام زمین‌های کشاورزی را به خاطر

براین مساله که این منطقه يك منطقه کشاورزی محور است، می‌گوید: البته باید به این موضوع توجه کنیم که کشاورزی در زمان هخامنشیان هم رونق داشته است و این‌که اینجا به عنوان پایتخت هخامنشیان انتخاب شده بحث آب و کشاورزی آن بوده است، رودخانه «سیونده» یا همان «پلوار» سبب شده بود تا در زمان هخامنشیان در بالادست، بندها و سد هایی ایجاد کنند تا آب را کنترل کرده و باعث سرسبزی این دیار شوند. در شرایط فعلی اما نیاز است تا آب کنترل شود و این‌که باییم و به کشاورزان بگوییم شما اجازه استفاده از آب را ندارید راه حل درستی نیست چون نمی‌توانیم معیشت کشاورزان را با اختلال روبه‌رو کنیم.

تهدید علنی چاه‌های مجاز

از تعداد چاه‌های موجود در منطقه پاسارگاد آمارهای مختلفی وجود دارد، ما صحت و سقم این آمار را از زبان رئیس اداره منابع آب شهرستان پاسارگاد می‌نویسیم. رضا روستا در این رابطه به ما می‌گوید: بیش از ۱۲۷۰ چاه در شهرستان پاسارگاد وجود دارد که از این تعداد ۱۱۰۰ حلقه چاه کشاورزی، ۵۰چاه شرب و صد چاه صنعتی است.

او البته در ادامه به آمار چاه‌های غیرمجاز منطقه هم اشاره می‌کند؛ آماری ۳۸۴ تایی که هنوز تعیین تکلیف نشده‌اند. ما در ادامه از رئیس منابع آب شهرستان پاسارگاد درباره عمق چاه‌های کشاورزی هم می‌پرسیم و او می‌گوید: عمق این چاه‌ها متفاوت است از ۲۰ متر شروع می‌شود اما بعضی‌ها تا ۵۰ یا ۶۰متر هم عمق دارند. رئیس اداره منابع آب پاسارگاد درباره چاهی که اخیرا چسپیده به محوطه پاسارگاد اقدام به کف‌شکنی کرده هم می‌گوید: قطعاً اگر کسی اقدام به کف‌شکنی در آن منطقه بکند باید مجوز داشته و بدون اجازه ما امکان انجام چنین کاری وجود ندارد. ضمن این‌که کسانی که اقدام به برداشت از چاه می‌کنند بر اساس آن چیزی که در پروانه‌شان تعریف شده است مجاز به برداشت آب هستند و نه بیشتر!

از رئیس اداره منابع آب پاسارگاد در خصوص امکان لغو پروانه چاه‌هایی که در کنار محوطه قرار دارند هم می‌پرسیم و او می‌گوید: متأسفانه در این رابطه بحث برداشت از چاه آب مطرح نیست، بلکه پیلان آب سفره‌های زیرزمینی منطقه مهم است که به سوی منفی شدن پیش می‌رود؛ چراکه خشکسالی‌های چند ساله باعث شده تا ما با افت عجیب و غریب آب روبه‌رو شویم. درحالی‌که اگر بارش باران به خودی خود انجام شود و ما با این کسری روبه‌رو نباشیم، هیچ اتفاق ناگواری برای سفره‌های زیرزمینی رخ نمی‌دهد. او اما تاکید می‌کند که در حال حاضر، دشت پاسارگاد از سال ۱۳۹۵ به عنوان دشت ممنوعه شناخته شده و هیچ مجوز جدیدی برای حفاری چاه در آن صادر نشده است و با توجه به همین موضوع می‌گوید: البته مدتی پیش بخشنامه‌ای برای ما ارسال شد و بر اساس آن بخشنامه حدود ۲۰ درصد از دبی آب مجوز پروانه‌ها کسر شده‌است، یعنی اگر

فراخوان طراحی «هویت بصری برند ملی گردشگری» شرکت کنند. در این فراخوان به ویژگی‌های طرح ارسالی اشاره شده و عموم مردم و هنرمندان می‌توانند در این مسابقه و فراخوان ملی شرکت کنند و برای اطلاع از جزئیات فراخوان به سایت میراث آریا مراجعه کنند./جام‌چم دیلی

يك چاه ده لیتر آب داشته باشد، دو لیتر به نفع سفره‌های زیر زمینی كم شده است.

فرونشست غیرممكن نیست!

روستا درباره تهدید فرونشست‌هایی مثل منطقه مرودشت در پاسارگاد هم می‌گوید: خوشبختانه تا امروز گزارشی از فرونشست در پاسارگاد به ما ارائه نشده است، اما این دلیل نمی‌شود که با قاطعیت بگوییم دیگر فرونشست رخ نخواهد داد و اگر قرار باشد دبی سفره‌های آب ما منفی باشد احتمال رخ دادن این مساله وجود دارد. هرچند ما سال گذشته بارندگی خوبی را داشتیم و از حد نرمال نیز بالاتر رفت و به حدود ۴۵۰ میلی‌متر رسید و اگر امسال و حتی سال‌های بعد بارندگی از حد متوسط بالاتر رود امیدواریم که شاهد فرونشست زمین‌نباشیم.

پاسارگاد در محاصره کشاورزان

يك پای قضیه حفر چاه‌ها در منطقه پاسارگاد، کشاورزانی هستند که می‌گویند معاش‌شان بسته به زمین‌های کشاورزی است و دوام زمین‌های کشاورزی‌شان بسته به آب و حفر چاه. بهر‌زاد هوشیار، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان پاسارگاد در همین رابطه به ما می‌گوید: در شهرستان پاسارگاد نسبت به چاه‌های غیرمجاز به شدت حساسیت وجود دارد و در همین رابطه تا به حال چند چاه پر شده است و همین حساسیت سبب شده تا کشاورز نتواند آب کشاورزی يك چاه را در زمین کشاورزی دیگری استفاده کند.

او از کاشت‌گندم، جو، کلزا، گوجه‌فرنگی، خیار، کلم، کدو و تا حدودی برنج در این شهرستان خبر می‌دهد و می‌گوید: تاکنون بالای چهار هزار هکتار از اراضی زراعی شهرستان پاسارگاد به صورت آبیاری نوین در آمده‌اند. همچنین در محصولاتی مثل گوجه‌فرنگی، خیار سبز و کلم کشاورزان به صورت سالانه حدود ۶۰۰۰ هکتار را به شکل خود اجاری به برنامه دارند که بیش از آمار ارائه شده‌است. با وجود همه این توضیحات که از زبان مسؤولان مختلف نوشتیم باید یادآور شویم بناهای تاریخی برای کشورها تکرار نخواهد شد و چه بسیار بناهایی که بر اثر سوانح طبیعی از جمله سیل، زلزله، فرونشست یا کینه افراد افرادی مثل داعش و طالبان فرو ریختند و حالا چیزی جز حسرت از آنها باقی نمانده است و امید است مسؤولان کشوری، استانی و شهرستانی با حساسیت بیشتری این مساله را دنبال کنند تا زمین زیرپای این مجموعه تاریخی ۲۵۰۰ساله ایرانی ناگهان خالی نشود!

پاسارگاد چرا جهانی‌شد؟

پاسارگاد در سال ۱۳۸۳، بر اساس چهار بند معیارهای فرهنگی در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید؛ معیار يك: پاسارگاد نخستین نشانه بارز معماری سلطنتی هخامنشی است. معیار ۲: پایتخت شاهنشاهی پاسارگاد را کوروش با مشارکت مردمان گوناگون امپراتوری که بنا نهاده بود ساخت این حرکت به صورت يك مرحله بنیادی در تحول هنر و معماری کلاسیک ایران درآمد.

معیار ۳: محوطه باستان‌شناختی پاسارگاد با کاخ‌ها، باغ‌ها و آرامگاه کوروش بنیانگذار سلسله هخامنشی یادبودی استثنایی از تمدن هخامنشیان در ایران است.

معیار ۴: مجموعه چهار باغی پادشاهی که در پاسارگاد بنیان گذاشته شده به صورت نمونه‌ای مادر برای این‌گونه معماری و طرح‌ریزی در آسیای غربی درآمد.

معیار ۵: مجموعه بناهای تاریخی و فرهنگی که در پاسارگاد به ثبت رسیده و به عنوان میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده است.

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۸۳

جدول عادی

افقی: ۱) اجتناب کردن- برگزیده- جام ورزشی ۲) به سم ستور می‌گویند- نام مادر کوروش هخامنشی- سرپرست ۳) سمت و سو- قوم مغول- رهنورد ۴) ... فوق آیدیم- شکل گرفته ۵) عید وینتام- آبگیر- تأمین کننده معاش افراد خانواده ۶) ورزش اصیل ژاپن- نمایان- چوب خوشبو ۷) همسایه روسیه- بین مچ و آرنج- کشور افریقای در همسایگی غنا ۸) حبس دائم- کشوری در اقیانوسیه- دیرنیست ۹) جلاد استالین- میدان جنگ- صفار ۱۰) ضمیری انگلیسی- مناققان جنگ نهروان- داد و فریاد ۱۱) پیوند زناشویی- از محلات شمال تهران- ضمیر حداقل دو نفره ۱۲) بندری در اوکراین- از بین بردن ۱۳) مدفن زنده‌باد قیصر امین‌پور- فریب- نوشیدنی حرام ۱۴) پدر آذری- آموختن- ترمیم پارگی پارچه ۱۵) آتش- عید باستانی ایرانیان- ایستاده.

عمودی: ۱) عددی يك رقمی- از جاذبه‌های گردشگری خوزستان ۲) در نظر گرفتن اهمیت موضوعی- اولین شهر ایران که صاحب تلفن شد- از حروف یونانی ۳) کشور گل‌ها- کوهی که کشتی نوح بر آن نشست- جدار ۴) چوبدست پلیس- برادران ۵) یاد سرد- غاری زیبا در زاهدان- پدر و مادر ۶) نمایاننامه تازدی شکسپیر- یک‌دندگی- ضمیر غائب ۷) بیشترین حد- رسته‌ای در شمشیر بازی- داخل ۸) صدای بلند- ایرادگیر- فاضلاب ۹) نرده- قول و قرار- سرشار ۱۰) انبار کشتی- تار بافتن عنبکوت- سیاهی لشکر سینمایی ۱۱) موسیقیدان عصر خسرو پرویز- به بچه

حل جدول عادی شماره ۵۵۸۲

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا
۲	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل
۳	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر
۴	و	ل	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د
۵	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی
۶	ا	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز
۷	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و
۸	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر
۹	و	ل	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د
۱۰	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی
۱۱	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م
۱۲	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا
۱۳	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و
۱۴	و	ل	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د
۱۵	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی

حل جدول ویژه شماره ۵۵۸۳

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی
۲	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل
۳	و	ل	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د
۴	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه
۵	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م
۶	ک	و	د	ی	ن	د	ل	س	و	ز	ن	ب	و	ر	ه
۷	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د
۸	ک	و	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه
۹	د	و	ل	ا	ت	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا
۱۰	ز	ی	ا	و	ا	ز	ه	ا	س	ا	ح	ی	ن	ب	و
۱۱	ب	ا	ف	ن	د	ی	د	ز	خ	ی	م	د	د	و	ر
۱۲	ا	ی	س	ی	و	ش	ه	و	د	ش	د	و	ر	ه	م
۱۳	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی	ز
۱۴	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا	د	و	ر	ه	م	ی
۱۵	د	و	ر	ه	م	ی	ز	ن	ب	و	ر	ع	س	ل	ا

جهانگرد- دوستان ۴) کنایه از آدم رموز و حيله‌گر است- ترساندن عمدی ۵) خاندان- رنگین‌کمان- سیستم عاملی در کامپیوتر ۶) از القاب اشرافی زنان اروپا- نوعی بیماری گیاهی قارچی- تلخ ۷) همسر گزیده- به دریای خزر می‌ریزد- جاویدان ۸) رتبه نایب‌قهرمان- فیلم ماندگار کوروساوا- موجود خیالی ۹) درمانده- تمایل زن باردار به برخی خوراکی‌ها- از نیروهای سه‌گانه ارتش ۱۰) حرف پیروزی- تکیه بر روی يك حرف در زبان شناسی- سرگرمی آموزنده ۱۱) همه موجودات جهان- از ملزومات

کنج‌کار و پرتحرک گویند- دریا۲) شیوه رفتار- عکس‌العمل ۱۳) کیسه‌دار درختی استراليا- رئیس وزارتخانه- راه‌فبار ۱۴) حرف اول- نقاش چیره‌دست هلندی قرن نوزدهم- ریاکار ۱۵) رماتی از ارنست همینگوی، نویسنده آمریکایی- جغد.

جدول ویژه

افقی: ۱) زرشک- سازمان تهیه‌کاری ایتالیا- ریشه ۲) قابل شنیدن- به طور قطع و یقین- پشت سر ۳) نوعی بالاتنه-

^[1] پاسارگاد، باغ پادشاهی پاسارگاد، کاخ دروازه، پل، کاخ بارعام، کاخ اختصاصی، دو کوشک، آب‌نماهای باغ‌شاهی، آرامگاه کمبوجیه، ساختارهای دفاعی تل‌تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگه بلاغی

^[2] پاسارگاد، باغ پادشاهی پاسارگاد، کاخ دروازه، پل، کاخ بارعام، کاخ اختصاصی، دو کوشک، آب‌نماهای باغ‌شاهی، آرامگاه کمبوجیه، ساختارهای دفاعی تل‌تخت، کاروانسرای مظفری، محوطه مقدس و تنگه بلاغی